

מלכויות זיכרונות ושופרות - כיסודות אמונת ישראל

בתפילת העמידה בימי החול יש 18 ברכות (למעשה, עם הוספת 'ברכת המינים' יש כיום 19 ברכות), והן: 3 ברכות ראשונות – ברכות **השבח** על גדולת הקב"ה, 13 ברכות של **בקשות** שונות מהקב"ה, ו-3 ברכות **ההודיה** לקב"ה. לעומת זאת, בכל תפילות העמידה בשבת ובחגים יש רק 7 ברכות, והן: 3- ברכות השבח, 1- ברכת **קדושת היום** ומהותו, 3 – ברכות ההודיה. רק בתפילת מוסף של ראש השנה יש 9 ברכות, והן: 3 ראשונות – ברכות השבח; 3 אמצעיות – א. 'מלכויות', הכוללת גם את ברכת **קדושת היום** (כי מהות היום היא – **המלכת ה'** על העולם), ב. 'זיכרונות' ג. 'שופרות'; ו-3 אחרונות – ברכות ההודיה. חלוקה זו היא על פי דעתו של רבי עקיבא (כנזכר במשנה ראש השנה ד, ג). בכל אחת מהברכות האמצעיות יש 10 פסוקים מהתנ"ך (כנגד עשרה מאמרות שנברא בהן העולם, או כנגד עשרת הדברות) לפי החלוקה הבאה: 3 פסוקים – מהתורה, 3 – מהכתובים (תהילים), 3 – מהנביאים (הפסוקים מהכתובים קודמים לאלו מהנביאים כי: א. את תהלים כתב דוד המלך שקדם לנביאים. ב. פרקי תהלים מדברים על ההווה, לעומת הנביאים שנבאו על העתיד), ו-1 – מהתורה.

הרמב"ם (1138-1204) גדול הפוסקים והפילוסופים של עם ישראל, מצא שאמונת ישראל בנויה על 13 עקרין (יסודות). לעומתו, רבי יוסף אלבו (1380-1444) מגדולי הפילוסופים היהודים בימי הביניים, חלק עליו וקבע (בספרו 'ספר העקרין' פרק ד), שאמונתנו בנויה על 3 עקרין בלבד, והם: 1. **מציאות ה'** בעולם 2. **השגחת ה'** בעולם 3. **תורה מהשמים** היחידה בעולם שניתנה מפי בורא העולם. הוא למד זאת, הפלא ופלא, לא מתוך עיון פילוסופי מעמיק, אלא פשוט מתוך עיון ב...תפילת מוסף של ראש השנה, התפילה המרכזית של היום הגדול, יום הדין, כך:

1. **מלכויות** – הכרה ב**מציאות ה'** כבורא העולם, **מלכותו** בעולם ומנהיגו, ואנו עבדיו עושי רצונו. חתימת הברכה: "מלך על כל הארץ ומקדש ישראל ויום הזכרון".

2. **זיכרונות** – הכרה ב**השגחת ה'** על עולמו, היודע ומכוון את כל הנעשה בו, **הזוכר** את כל יצוריו ודן אותם ביום זה כדי לתת להם שכר או עונש על מעשיהם. חתימת הברכה: "זוכר הברית".

3. **שופרות** – התגלות ה' לעם ישראל במאורעות שונים ע"י קול **השופר**, בעיקר במעמד הגדול ביותר בהיסטוריה האנושית – מעמד הר סיני, בו הוא נתן להם **תורה מהשמים**, תורה נצחית שלא תהיה מוחלפת לעולם. חתימת הברכה: "שומע קול **תרועת** עמו ישראל ברחמים".

יהי רצון שתהיה לנו ולכל בית ישראל, שנה טובה ומתוקה, ושנזכה במהרה לשמוע את קול שופרו של מלך המשיח.

כתב: שמואל כ"ץ רב בית הספר ממ"ד תורני לבנות הר-נוף ות"ת ממ"ד 'נחלה' הר-נוף; אולפנת חורב, ירושלים